

MIRCEA TIMOFTE

Președintele Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România

Mircea Timofte

“Eroii sistemului sanitar sunt asistenții medicali”

Interviu realizat cu ocazia împlinirii a 10 ani de existență a OAMGMAMR

Reporter: Marta Bănescu

În 2001, apărea pentru prima dată în România post-comunistă o lege de reglementare a profesiei de asistent medical. Inițiată de către Colegiul Asistenților Medicali din România, încă din 1994, Legea 461 din 2001 transformă și titulatura organizației în Ordinul Asistenților Medicali din România. Astăzi, după 10 ani, vorbim despre Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România. Care este importanța acestei organizații pentru România anului 2011?

Așa cum este menționat și în definiția organizației, cea dată de lege, Ordinul a preluat o parte din atribuțiile autorității statului - Ministerul Sănătății. Aceste atribuții se referă la faptul că autorizarea exercitării profesiei trebuie făcută de către specialiștii din profesie. Ordinul are, în sensul acesta, atribuții privind înregistrarea și autorizarea asistenților medicali. Registrul Unic - baza de date pe care o gestionăm, este folosită și ca schimb de informații cu autoritățile statelor membre UE. În același timp, Ordinul este organ de jurisdicție profesională, aici judecăm abaterile profesionale prin Comisia noastră de Etică și Deontologie. De asemenea, avem rolul de a elabora standarde, proceduri de practică, deci rolul pe care trebuie să îl aibă profesioniștii în cadrul unei profesii.

Suntem notificați la Comisia Europeană ca autoritate competentă prin care se asigură schimbul de informații și participăm la lucrările CE cu puncte de vedere legate de profesie. De curând,

reprezentanții Ordinului au avut câteva întâlniri cu reprezentanți ai altor organizații, asistenți șefi guvernamentali din Europa, alte organizații profesionale, ministere ale sănătății din alte țări, pentru modificarea Directivei calificărilor profesionale. Păreră noastră contează, contribuția și punctele noastre de vedere au fost luate în calcul în vederea modificării acestei Directive. Ne-am organizat la nivel european, împreună cu alte organizații similare, cu rol de reglementare în profesie și avem o participare activă în cadrul FEPI - Federația Europeană a autorităților de reglementare și a autorităților competente pentru profesia de asistent medical.

Ce s-a întâmplat notabil în acești 10 ani?

Notabil este faptul că profesia are acum un cu totul alt statut. Odată cu integrarea noastră în UE, profesia trebuia să fie reglementată la fel ca cea de asistent medical generalist, de moașă și de asistent medical din Europa. Un pas înainte l-a reprezentat autonomia profesiei, care până la data de care vorbim, data aderării, era una ajutătoare, cumva, a medicului, nu era o profesie autonomă, independentă. Astăzi, asistentul medical și moașa pot avea practică independentă. Datorită acestui nou statut, Ordinul participă efectiv la toate reglementările din profesie pe care le inițiază și le elaborează Ministerul Sănătății. Beneficiem acum de o vizibilitate sporită a profesiei și acest lucru ne-a conectat la activitatea internațională unde am realizat diferite parteneriate și colaborări: am aderat la FEPI, avem colaborări cu Ordinul din Spania, avem proiecte comune cu Irlanda, cu Rețeaua Moașelor Europene, cu EURES Italia. Suntem permanent consultați: nu se face nicio reglementare legată de pro-

fesie fără implicarea noastră, atât pe plan intern, cât și internațional. Se lucrează acum la modernizarea Directivei 36 a calificărilor. Primim chestionare, ni se cere punctul de vedere și contribuția noastră a fost remarcată. Și Organizația Mondială a Sănătății ne consultă în diferite probleme legate de profesie, de rolul asistentului medical în sănătatea publică. În colaborarea cu OMS, Ordinul a avut o contribuție directă la elaborarea Declarației de la Munchen din anul 2000 care are recomandări importante pentru toate statele regiunii europene. Această declarație a fost un pas important în dezvoltarea profesiei, cu acea ocazie fiind înființată funcția de asistent șef în Ministerul Sănătății. Pentru elaborarea Legii 461, s-a constituit un grup de lucru la care am participat alături de experți desemnați de Comisia Europeană, membri ai Biroului Executiv al Colegiului Asistenților Medicali, asistenți medicali generalişti și moașe. Aceștia au fost primii pași spre întărirea rolului nostru în profesie și care au dus, în final, la apariția primei legi prin care s-a reglementat profesia, cu un nou statut, mult mai important.

Sunteți președinte al OMGAMR din 2008. Care sunt realizările mandatului dumneavoastră?

Din 2008 și până acum, am consolidat structura organizatorică a Ordinului. Pe lângă structurile de conducere alese, sunt necesari specialiștii în diferitele domenii fără de care o instituție nu poate funcționa. Am elaborat un nou statut, am făcut schimbări în structura de personal, schimbări în sensul angajării unor specialiști pe care nu-i aveam, am dezvoltat atribuțiile fiecărui departament, reglementările interne au fost aduse în concor-

danță cu legislația la zi: reglementări de ordin financiar, ce țin de resurse umane, de dezvoltarea instituțională, de comunicare și imagine. Cea mai importantă activitate pe care am avut-o, în cadrul Consiliului Național, a fost elaborarea unei strategii pentru perioada 2009-2012 și un plan operațional pentru implementarea acesteia.

În ceea ce privește legislația, am reușit să introducem în Clasificarea Ocupațiilor din România, profesiile de asistent medical generalist și moașă cu studii superioare, am radiat ocupația de nursă care era introdusă fără nicio bază legală și am introdus ocupațiile specifice organizației noastre. De asemenea, am făcut Ministerului Sănătății propuneri care au fost luate în calcul, privind salarizarea și normativele de personal. Așa cum am spus, am realizat documente și reglementări interne, statut, regulamente interne, cod de etică, în acord cu restul legislației românești, am participat la lucrările Comisiei de Sănătate din Parlamentul României. La un moment dat, printr-un proiect de lege care a ajuns în Parlament, nu se știe pe ce căi, a apărut riscul diminuării rolului nostru. Am participat la lucrările Comisiei de Sănătate

un pas: am notificat Comisiei Europene OUG 144 în actuala ei formă, și acest lucru face ca orice modificare nou apărută să ne fie notificată la CE și argumentată.

Din 2010, în urma încheierii unui protocol cu Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor, OAMGMAMR este autoritatea competentă de recunoaștere a calificărilor profesionale ale asistenților medicali care vin din alte state membre UE și, prin Comisia noastră, am recunoscut deja diplomele unor asistenți medicali străini. Ordinul are reprezentant la Comisia de Arbitraj a Casei Naționale de Asigurări.

Tot în acest mandat, am elaborat proceduri de practică, în curs de semnare la Ministerul Sănătății, pentru că așa cere legea, am elaborat un program național de pregătire a infirmierelor și suportul de curs necesar pentru pregătirea acestora și am reușit să impunem prin Ordin al Ministrului Sănătății ca și pregătirea infirmierelor să se facă tot de către OAMGMAMR. Membrii Consiliului nostru Național au participat la cursuri de evaluatori pentru acreditarea spitalelor, astfel

că, în acest moment, avem un număr mare de evaluatori, prin intermediul cărora participăm direct în evaluarea spitalelor.

Pentru a realiza un alt lucru important, și anume ca asistenții medicali să predea asistenților medicali, am organizat cursuri de formatori. În baza unor parteneriate cu organizații similare din alte țări, intermediem schimburi de

experiență pentru membrii Ordinului. Un exemplu concret este cel al doamnei asistente Virginia Duțescu, ce a beneficiat, în baza unui acord de parteneriat cu organizația similară din Spania, de un masterat în educație și cercetare oferit gratuit de prietenii noștri spanioli. Președintele Ordinului

a Camerei Deputaților, am adus argumentele noastre și am reușit să respingem acel proiect. El nu a fost aprobat și astăzi avem în continuare OUG 144 care ne conferă statutul pe care ni-l dorim. Atunci când am reușit să respingem acea lege care ne diminuea rolul, ne modifica statutul, am mai făcut

din Spania este și cadru didactic la Facultatea de asistenți medicali din Madrid și intenționăm să întărim colaborarea în domeniul educației.

Nu în ultimul rând, trebuie să menționez că, în

acest mandat, Ordinul derulează trei proiecte cu finanțări din fonduri Europene, în parteneriat cu Centrul Român de Inițiative. De asemenea, am încheiat protocoale cu universități, cu Asociația Pacienților, cu Fundația Ana Aslan. Prin intermediul Ordinului, Medright Experts organizează cursuri de legislație medicală și malpraxis. Intenționăm să extindem aceste cursuri la un număr cât mai mare de asistenți medicali.

Ce planuri de viitor aveți? Atât pentru organizație cât și pentru dumneavoastră ca Președinte în funcție?

Ce ne propunem pentru viitor? Să facem mai multe pentru educație. Educația de bază, în opinia mea, lasă foarte mult de dorit și vrem să ne implicăm noi ca Ordin, în primul rând pentru a semnaliza autorităților responsabile, Ministerului Educației, Ministerului Sănătății, aspectele care nu ne convin, care sunt chiar în contradicție cu legislația europeană. Cum am spus și mai devreme, asistenții medicali trebuie să predea asistenților medicali. Este prevăzut în Directivă. Universitățile trebuie să deschidă porțile pentru asistenții medicali.

Catedrele sunt ocupate de către medici. Trebuie create catedre pentru asistenți medicali, în mod obligatoriu. De asemenea, pregătirea clinică nu se poate face decât sub îndrumarea asistenților me-

dicali calificați. Toate lucrurile acestea trebuie reglementate. Am elaborat un Caiet de Practică, un model de caiet de stagii clinice, practice, pe care dorim să-l supunem spre a p r o b a r e Ministerului Educației, ca fiind un document școlar obligatoriu. Când studentul sau elevul finalizează pregătirea, să rezulte din acest

caiet că toate stagiile au fost parcurse, promovate și validate de către îndrumător, sub semnătură.

Cum este piața muncii pentru asistenții medicali?

Eu aș zice că, cu toate neajunsurile noastre, cu toate criticile care se mai aduc uneori unor asistenți medicali mai puțin pregătiți sau cu un comportament etic necorespunzător, dacă ar fi să identificăm în sistemul sanitar, și nu este deloc un cuvânt mare, eroi, eroii sunt asistenții medicali. Asistentele medicale sunt eroinele sistemului sanitar. Condițiile în care lucrează nu sunt întotdeauna dintre cele mai bune, iar asistentele medicale nu sunt numai asistente medicale, ele sunt și mame și soții, vin cu grijile lor la spital și 70%, a fost făcut un studiu și cifra nu e inventată de mine, 70% din timpul pe care îl petrece un pacient cu personalul medical, este cu asistenta medicală. Cea care vine cu toate grijile ei de acasă, are un număr foarte mare de bolnavi din cauza resurselor limitate, a lipsei de personal și tot ea trebuie să aducă celui în suferință alinare, să-i zâmbească și să-i ofere un pic de liniște. Nu mi se pare deloc exagerat cuvântul erou.

Mi-e teamă că încă o bucată de vreme asistentele medicale vor fi eroine. Din fericire pentru pacienți, din spirit de sacrificiu, pentru ele. Cauzele le-am explicat și ele nu țin numai de Ordin. Riscurile de malpraxis la care sunt supuse din cauza volumului mare de muncă, stresul, sunt factori care pot fi adăugați pentru a întări statutul lor de eroine.

Ce își dorește Președintele Mircea Timofte?

Îmi doresc să văd o emulație la nivelul întregului Consiliu, să semănăm mai mult cu organizațiile similare din Europa, să ne implicăm mai mult în educația continuă, în realizarea atribuțiilor pe care ni le conferă legea. Mi-ar plăcea să văd mai multă inițiativă din partea fiecărui membru al Consiliului Național. Eu am încercat să stimulez acest lucru prin Comisiile de specialitate, în Grupuri de lucru care să elaboreze modele de fișă a postului, reglementarea practicii independente, procedurile de practică șamd.

Să înțeleg că Președintele vrea o echipă....

Președintele vrea o mare echipă, nu doar o echipă. Dacă Ordinul are din ce în ce mai multe realizări, atunci este bine și pentru Președinte dar, mai ales, pentru fiecare din membrii Consiliului și pentru fiecare asistent medical.

Care este mesajul Președintelui pentru toți membrii Ordinului la 10 ani de existență a acestuia?

Doresc să transmit un mesaj de încredere că lucrurile vor fi mai bune pentru fiecare dintre noi, pentru că ne-am obținut un statut cu care ne putem mândri. Le urez asistenților medicali ca rolul lor să devină din ce în ce mai important printre cei care au ceva de spus în sănătatea publică și în profesie. La cea de-a zecea aniversare a Ordinului, le doresc sănătate, putere de muncă și succes.